

Muistio Kotkan Kauppatorin alueen viemäröinnin 2006 ja maanpäällisen parkkipaikan laajennuksen 2007 yhteydessä tehdyistä arkeologisista havainnoista

Kotkan Kauppatoria rajaavilla katuosuuksilla suoritettiin heinäkuusta 2006 lähtien viemäröintitöitä, joiden yhteydessä alueelle vaihdettiin mm. uudet sadevesi- ja likavesiviemäriputket.

Kaivutöiden yhteydessä havaittiin, että koko Kauppatorin Kauppakadun puoleisella katuosuudella olivat alueen alkuperäiset kulttuurikerrokset tuhoutuneet steriiliin pohjamaahan saakka aiempien viemäröintiymp. kaivutöiden yhteydessä. Kirkkokadun ja Kauppakadun risteyksessä oli kuitenkin havaittavissa nykyisen käytössä olevan jalkakäytävän alapuoleisessa maaleikkauksessa pieni pätkä steriiliin pohjasaven päällä sijaitsevaa, vajaan 10 cm paksuista, mustanruskeaa kerrostumaa, jonka oli Toriparkin vuoden 2005 tutkimusten yhteydessä todettu sisältävän Ruotsinsalmen aikaista löytöaineistoa (paikka on merkitty liitekarttaan numerolla 1).

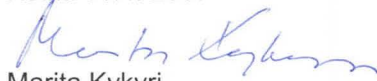
Keskuskadun katuosuudella tuli vastaan jo 40 cm syvyydessä (asvaltin yläpinnasta mitattuna) räjäytetty kalliopinta, eikä paikalla asvaltin pohjasta lukuun ottamatta tavattu muita kerroksia. Paikalle laskettaville viemäriputkille jouduttiin kallioon räjäyttämään syvä uoma.

Kaupungintalon edustalla, Kustaankadun katuosuudella, paljastui n. 30x8 m alalta varsin rikkonaisena säilynyttä mukulakiveystä, joka oli suora jatke vuoden 2005 Toriparkkityömaan yhteydessä paljastetulle torikiveykselle. Kiveys, joka oli laskettu paikalle 1890-luvulla, poistettiin viemäröintitöiden yhteydessä ja pohjustuksen alapuolelta paljastui sama räjäytetty kalliopinta kuin Keskuskadun katuosuudeltakin (karttaliite, kuvaliitteet 1-6).

Tammikuussa 2007 Kauppatorin luoteissivustalla, Kirkkokadun puoleisessa osassa torialuetta, laajennettiin maanpäällistä parkkipaikkaa n. 60x8 m laajuisella alueella. NW-SE-suuntainen suorakaiteen muotoinen alue oli vuoden 2005-2006 Toriparkkityömaan aikana aluetta, jonne työmaaparakit oli sijoitettu, eikä niiden alla sijaitsevia maakerrostumia tutkittu Toriparkkityömaan yhteydessä.

Kaivetulta alueelta paljastui 40-60 cm (NE-SW) syvyydeltä nykyisen nupukivikatteen yläpinnasta mitattuna mukulakiveystä, joka oli samaa 1890-luvun torikatetta, jota torialueelta oli paljastunut vuoden 2005 Toriparkkityömaan yhteydessä. Lukuun ottamatta kiveyksen lounaissivustaa, oli kiveys muutoin säilynyt jotakuinkin ehjänä ja se jätettiin paikalleen, parkkipaikan laajennuksen pohjustuksen alle siihen kajoamatta. Nykyisen nupukiveyksen ja 1890-luvun mukulakiveyksen välissä oli Kirkkokadun puoleisessa seinämässä, kaivetun alueen lounaispäässä havaittavissa seuraavat kerrokset: (nupukiveys) → punainen kivimurske → harmaa, tahmea hiesu, jossa piitä ja simpukankuoria → musta palojätettyttömaa → (mukulakiveys). Paikoin suoraan mukulakiveyksen päällä oli myös keltaista, pienen kiven sekaista hiekkaa/hiesua (karttaliite, kuvaliitteet 7-9).

Kotka 11.4. 2007

Marita Kyryri
tutkija/KyMM

LIITTEET:

- karttaliite

- 9 kuvaliitettä: kuvat M. Kyryri/KyMM.

kuva 1: Kauppakatua viemäroidään. NW.

kuva 2: Kauppakadun ja Kirkkokadun risteys. NE.

kuva 3: Kauppakadun luoteispäätä viemäroidään. NW.

kuva 4: Kauppakadun kaakkoispäätä viemäroidään SE.

kuva 5: Keskuskadun räjäytystöitä. NE.

kuva 6: Kustaankatua viemäroidään; kallion esiin kaivua. N.

kuva 7: Torin Kirkkokadun sivustalta paljastunutta mukulakiveystä. Edustalla Kustaankatu. SW.

kuva 8: Kirkkokadun sivustalta paljastunutta mukulakiveystä sekä maaleikkaus. E.

kuva 9: Kirkkokadun sivustalta paljastunutta mukulakiveystä. E.

K7

LIPPU-
AUTOMAATTI

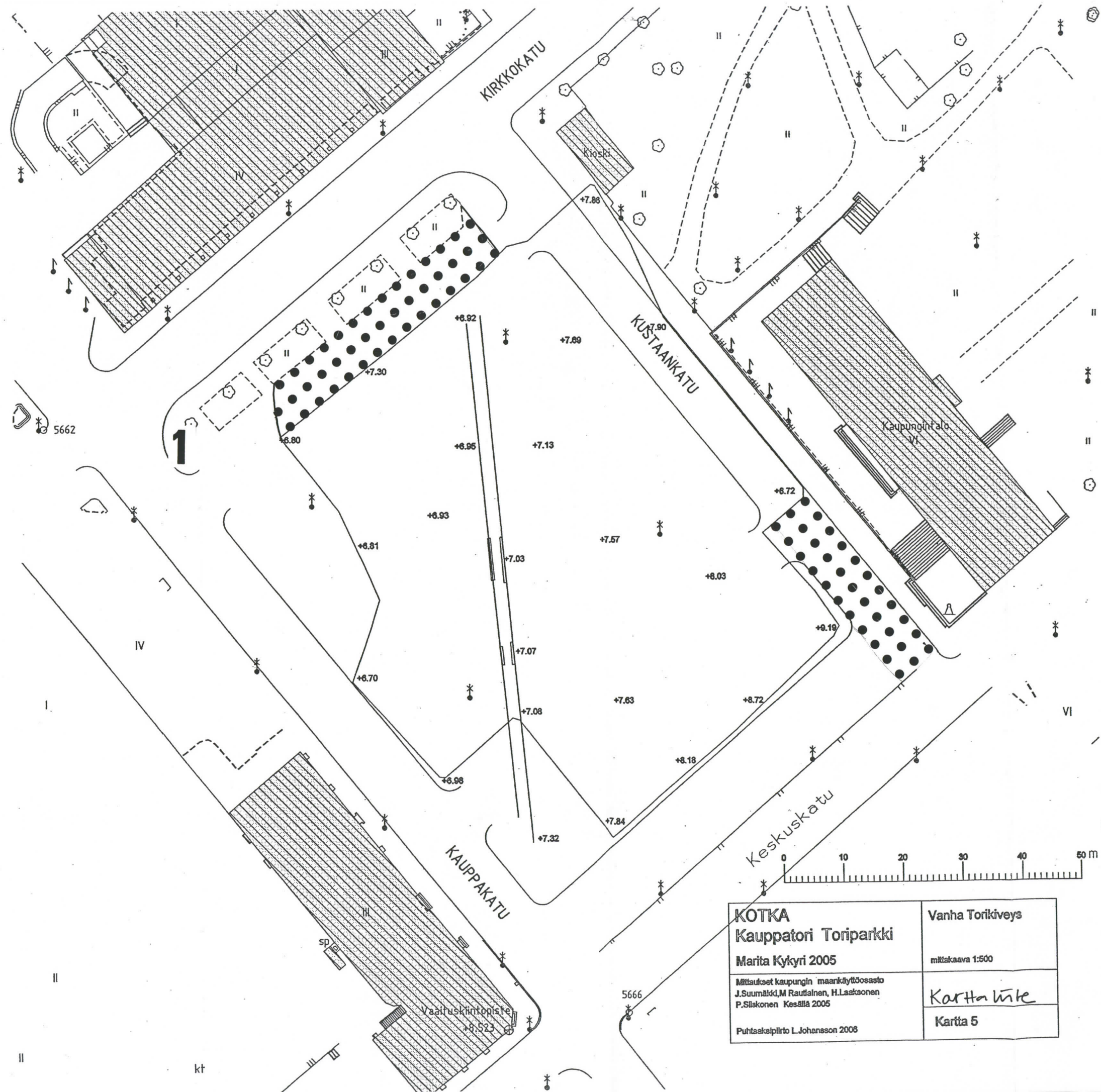
HERAS

Adecco

K P

K8

KOTKA Kauppatori Toriparkki Marita Kykyri 2005	Vanha Torikiveys mittakaava 1:500
Mittakaavat kaupungin maankäyttösasto J.Suomäki, M.Rautiainen, H.Laakaonen P.Siiskonen Kesällä 2005	<i>Kartta Wite</i>
Puhtaaksi piirto L.Johansson 2008	Kartta 5

Y14725 johanni Tutkimuskartat 7.4.2006 10:15:02